

71	south	19	สงขลา	0	2	0	0	0	4	6
72	south	19	สตูล	0	2	0	0	0	2	4

รายงานโดย สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 17 - 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547
(Outbreak Verification Summary, 43rd Week,

ในสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 17 - 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานโรคในข่ายงานเฝ้าระวังที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผู้ป่วยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิต จังหวัดกาญจนบุรี 1 ราย

ผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 42 ปี ที่อยู่ 35/2 หมู่ 11 ต.หนองกุ่ม อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี เริ่มป่วยวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ขณะไปเยี่ยมบิดามารดาที่บ้านเลขที่ 114/1 หมู่ 10 ต.สระแก้ว อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลท่าศาลาในวันเดียวกัน ด้วยอาการหอบ เหนื่อยมาก แพทย์วินิจฉัย AF with rapid ventricular response with CHF ใส่ท่อช่วยหายใจ และส่งเข้ารับการรักษาต่อโรงพยาบาลศูนย์นครศรีธรรมราช ผู้ป่วยดึงท่อช่วยหายใจออกเองระหว่างนำส่ง แต่ยังสามารถหายใจได้เอง โรงพยาบาลศูนย์นครศรีธรรมราชได้ให้ oxygen mask with bag แพทย์สงสัยอาการอาจเป็นได้ทั้งโรคหัวใจและโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ป่วยเสียชีวิต เวลา 20.00 น. ไม่ได้ทำการเก็บวัสดุตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ประวัติการเจ็บป่วย: ผู้ป่วยได้รับการรักษาโรคลิ้นหัวใจตีบที่โรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา จ.กาญจนบุรี ในวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2547 แพทย์นัดติดตามผลในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2547 พร้อมแนะนำให้ทำการผ่าตัดหัวใจ ผู้ป่วยมีประวัติ สูบบุหรี่ ค่อมสุรา เสพยาบ้ามาก่อน

การสัมผัสสุนัข: เพื่อนบ้านนำลูกสุนัขวัย 1 เดือนมาเลี้ยง ประมาณต้นเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2547 โดยนำมาจากหมู่บ้านใกล้เคียง ห่างประมาณ 1 กิโลเมตร ประมาณ 2 สัปดาห์ ต่อมาผู้ป่วยถูกลูกสุนัขตัวนี้กัดที่เท้า เป็นแผลเปิด ผู้ป่วยไม่ได้ทำการรักษา ซ้ำพยายามทำความสะอาดแผลเอง วันรุ่งขึ้นลูกสุนัขตัวนี้ยังไปกัดสุนัขพันธุ์ร็อดไวเลอร์ที่บริเวณคอ สุนัขที่ถูกกัดซึมและเสียชีวิตในวันต่อมา ลูกสุนัขตัวนี้ยังคงวิ่งเพ่นพ่าน ต่อมาอีก 1 สัปดาห์ มีผู้สัมผัสจำนวน 6 คน ที่อุ้มและเล่นกับลูกสุนัข และถูกลูกสุนัขขบนิ้วมือแต่ไม่มีแผลเปิด ลูกสุนัขซึมและเสียชีวิตอีกหนึ่งสัปดาห์ต่อมา

วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ผู้ป่วยกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ที่ 114/1 หมู่ 10 ต.สระแก้ว อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช เริ่มมีอาการหายใจเหนื่อยหอบ และกลัวแสงสว่าง ญาติพาเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลท่าศาลา และส่งเข้ารับการรักษาต่อโรงพยาบาลศูนย์นครศรีธรรมราช และเสียชีวิตในเวลาต่อมา

การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรีและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 4 ราชบุรี ได้ทำการสำรวจและสอบสวนเพิ่มเติม โดยให้วัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าในผู้สัมผัสและสุนัข รวมทั้งกำจัดสุนัขจรจัดในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2547

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าของประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม - 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 พบผู้ป่วย 11 ราย เสียชีวิต 11 ราย จำแนกเป็น ภาคกลาง 4 ราย (กาญจนบุรี 2 ราย, ราชบุรี 1 ราย และจันทบุรี 1 ราย) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ราย (ศรีสะเกษ 2 ราย, สกลนคร 1 ราย และบุรีรัมย์ 1 ราย) ภาคใต้ 3 ราย (นครศรีธรรมราช, พัทลุง และสงขลา อย่างละ 1 ราย)

2. ผู้ป่วยสงสัยโรคไขกาทหลังแอน์ เสียชีวิตจังหวัดสมุทรสงคราม 1 ราย

เพศชาย อายุ 3 ปี ชาวพม่า ที่อยู่ 99/9 หมู่ 6 ต.คลองโคน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม มีอาการไข้สูง ผื่นขึ้นที่ใบหน้า ลำตัว แขนขา เวลา 10.00 น. วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2547 หลังจากนั้นมีอาการตัวเกร็ง หลังแอน์ เดินไม่ไหว อาเจียน 2 ครั้ง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า แพทย์วินิจฉัย สงสัยว่า meningococcal meningitis เด็กมีผื่นมากขึ้นเรื่อย ๆ และเสียชีวิตวันเดียวกันเวลา 23.50 น. ผล Haemoculture negative

ผู้ป่วยคลอดที่โรงพยาบาลสมุทรสงคราม รับประทานนมจากที่โรงพยาบาลสมุทรสงครามและสถานีนอนามัย พ่อแม่อาศัยในเมืองไทยมานาน ทำงานที่โรงงานอาหารสัตว์แห่งหนึ่งใน จ. สมุทรสงคราม ประมาณ 1 ปี โดยพักในบ้านพักคนงานในโรงงานดังกล่าว ที่อาศัยเป็นตึก 3 ชั้น เด็กและพ่อแม่พักอยู่ชั้น 1 สภาพสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมภายในบ้านพักไม่ดี มีคนงานอยู่อย่างแออัด ชั้นนี้มีคนงานพักรวมกันทั้งหมด 32 คน นอนเรียงกันไป พื้นที่ประมาณ 8 x 8 เมตร

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า ออกสอบสวนโรค ในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เก็บ Nasopharyngeal swab ผู้สัมผัส จำนวน 32 ตัวอย่าง ส่งศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สมุทรสงคราม พบเชื้อ *Neisseria meningitidis* Serogroup B จำนวน 1 ราย ซึ่งเป็นบิดาผู้ป่วย พร้อมกันนี้ได้ให้ยาป้องกันแก่ผู้พบเชื้อและผู้สัมผัสทุกรายแล้ว ขณะนี้ยังไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นอีก

สถานการณ์โรคไข้กาฬหลังแอ่นของประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม - 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 พบผู้ป่วยจำนวน 29 ราย เสียชีวิต 4 ราย จำแนกเป็น ภาคเหนือ 2 ราย (พะเยา 1 ราย และตาก 1 ราย) ภาคกลาง 15 ราย (กาญจนบุรี 3 ราย สมุทรสาคร 3 ราย กรุงเทพมหานคร 2 ราย, นนทบุรี 2 ราย, สระบุรี 1 ราย, นครปฐม 1 ราย, ฉะเชิงเทรา 1 ราย, ชลบุรี 1 ราย และระยอง 1 ราย) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ราย (ร้อยเอ็ด) ภาคใต้ 9 ราย (สงขลา 3 ราย, ระนอง 2 ราย, สุราษฎร์ธานี 1 ราย, นครศรีธรรมราช 2 ราย, พังงา 1 ราย, ปัตตานี 1 ราย และยะลา 1 ราย,)

เรียบเรียงโดย อมรา ทองหงษ์ และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

**สถานการณ์อุบัติเหตุขนส่ง
ในช่วง 6 เดือนแรก ปี พ.ศ. 2546 และ ปี พ.ศ. 2547**

บทนำ

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคได้จัดตั้งระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับพัฒนา การบริการผู้บาดเจ็บและระบบส่งต่อในระดับจังหวัด และได้ข้อมูลสำหรับใช้วางแผนป้องกัน และแก้ปัญหาการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับชาติ โดยรวบรวมข้อมูลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุ การถูกพิษ ถูกทำร้าย และทำร้ายตนเองทุกรายที่มีมารับบริการ ณ ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครและในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่งเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับจังหวัด และขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันมีโรงพยาบาลเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บตามรูปแบบของสำนักระบาดวิทยาทั้งสิ้น 28 แห่ง และในปี พ.ศ. 2544 ได้ปรับรูปแบบเป็นการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ โดยให้โรงพยาบาลในเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บ เก็บและรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้บาดเจ็บรุนแรง ได้แก่ ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน และผู้บาดเจ็บที่รับไว้สังเกตอาการ หรือ รับไว้รักษา รายงานให้สำนักระบาดวิทยา จัดทำเป็นฐานข้อมูลและรายงานสถานการณ์ระดับชาติ

วิธีการ

ผู้วิเคราะห์ได้รวบรวมข้อมูลการบาดเจ็บรุนแรง จากอุบัติเหตุขนส่งในช่วง 6 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2546 และ 2547 โดยใช้ข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรง ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2546 และ 2547 จากโรงพยาบาลเครือข่าย 21 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลศูนย์ ซึ่งได้รับการนิเทศและประเมินคุณภาพข้อมูล ตามมาตรฐานของเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรงระดับชาติ การวิเคราะห์ครั้งนี้ จะวิเคราะห์พฤติกรรมเสี่ยงของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง รวมถึง ประเภทยานพาหนะ การบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การปฐมพยาบาลขณะนำส่ง โดยกำหนดนิยามพฤติกรรมเสี่ยงไว้ดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่เพิ่มความเสียหายหรือความรุนแรงของการบาดเจ็บ มีดังนี้

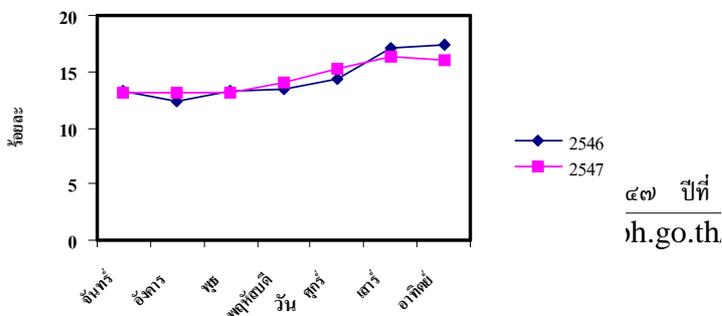
1. แอลกอฮอล์ หมายถึง การที่ผู้บาดเจ็บได้ดื่มเครื่องดื่มใด ๆ ที่มีแอลกอฮอล์ โดยทราบจากผู้บาดเจ็บบอก หรือสังเกตได้จากท่าเดิน การพูด หรือการไต่กลิ่น ของแอลกอฮอล์จากผู้บาดเจ็บ หรือทราบจากการตรวจลมหายใจและในเลือด ...mg% หมายถึง ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดซึ่งเป็นตัวเลข ที่ได้จากเครื่องตรวจวัดลมหายใจ (Breath analyser) หรือได้จากห้องปฏิบัติการ ที่ตรวจจากปัสสาวะหรือจากเลือดโดยตรง
2. หมวกนิรภัย หมายถึง การที่ผู้บาดเจ็บสวมหมวกนิรภัยที่ได้มาตรฐาน ตามประกาศของกรมการขนส่งทางบก อย่างถูกต้องพร้อมรัดสายรัดคาง ในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ
3. เข็มขัดนิรภัย (เฉพาะรถเก๋ง) หมายถึง การที่ผู้บาดเจ็บคาดเข็มขัดนิรภัยที่ได้มาตรฐาน ตามประกาศของกรมการขนส่งทางบก ในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ

ผลการวิเคราะห์

รายงานผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2547 จาก 21 โรงพยาบาลเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บ พบว่า ปี พ.ศ. 2546 มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง จำนวน 29,916 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 2,454 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายร้อยละ 8.2 ส่วนปี พ.ศ. 2547 มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุ

รูปที่ 1 ร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง

จำแนกรายวัน มกราคม - มิถุนายน 2546 และ 2547

รูปที่ 2 สัดส่วนของผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งจำแนก

รายเดือน มกราคม - มิถุนายน 2546 และ 2547

